

ΚΙΧ

κιχ, το, άκλ. ουσ. [ηχομιμητική λ.]. **1.** λέξη που παραπέμπει στην ανθρώπινη φωνή, όταν αρθρώνει μια συλλαβή ή έναν ήχο. **2.** ως επιφών. **κιχ!** (συμβουλευτικά ή απειλητικά) μην πεις τίποτα, σιωπή(!): «ό,τι και ν' ακούσεις, εσύ κιχ!». Συνών. *άχνα! / λέξη! / μιλιά! / τσιμουδιά!* (Ακολουθούν 14 φρ.).

- *δε βγάζω κιχ*, **α.** δε λέω τίποτα, σωμαίνω: «όταν μιλάει κάποιος μεγαλύτερός μου, τον ακούω προσεκτικά και δε βγάζω κιχ». Συνών. *δε βγάζω λέξη (α)*. **β.** δεν αντιδρώ, δεν απαντώ σε κριτική ή απειλή που μου γίνεται κατά πρόσωπο: «όταν δεν έχω δίκιο, ότι και να μου πουν, δε βγάζω κιχ». **γ.** κρύβομαι, ιδίως από ντροπή ή φόβο, και συγκρατώ, όσο μπορώ, την αναπνοή μου για να μη γίνω αντιληπτός: «κρύφτηκα σε μια γωνιά και δεν έβγαζα κιχ μέχρι να περάσει ο κίνδυνος». **δ.** δε λέω απολύτως τίποτα, μένω άφωνος: «όταν δεν μπορώ να δικαιολογηθώ, δε βγάζω κιχ». Συνών. *δε βγάζω άχνα / δε βγάζω μιλιά / δε βγάζω τσιμουδιά*.

- *δε θα βγάλεις κιχ*, (συμβουλευτικά ή απειλητικά) δε θα πεις απολύτως τίποτα: «δε θα βγάλεις κιχ, αν δε σου πω εγώ να μιλήσεις». Συνών. *δε θα βγάλεις άχνα / δε θα βγάλεις λέξη / δε θα βγάλεις μιλιά / δε θα βγάλεις τσιμουδιά*.

- *δε θέλω κιχ*, απαιτώ απόλυτη ησυχία: «όσο θα λείπω από την αίθουσα, δε θέλω κιχ». Συνών. *δε θέλω άχνα / δε θέλω τσικ*.

- *δεν ακούγεται κιχ*, επικρατεί απόλυτη ησυχία: «όταν κοιμάται ο πατέρας, στο σπίτι δεν ακούγεται κιχ». Συνών. *δεν ακούγεται αναπνοή / δεν ακούγεται ανάσα / δεν ακούγεται μιλιά / δεν ακούγεται τσικ / δεν ακούγεται τσιμουδιά*.

- *δεν ακούς κιχ*, βλ. φρ. *δεν ακούγεται κιχ*.

- *δεν έβγαλε κιχ ή δεν μπόρεσε να βγάλει κιχ*, βλ. φρ. *δεν έκανε κιχ ή δεν μπόρεσε να κάνει κιχ*.

- *δεν έβγαλε κιχ ή δεν πρόλαβε να βγάλει κιχ*, βλ. φρ. *δεν έκανε κιχ ή δεν πρόλαβε να κάνει κιχ*.

- *δεν είπε κιχ ή δεν μπόρεσε να πει κιχ*, βλ. φρ. *δεν έκανε κιχ ή δεν μπόρεσε να κάνει κιχ*.

- *δεν είπε κιχ ή δεν πρόλαβε να πει κιχ*, βλ. φρ. *δεν έκανε κιχ ή δεν πρόλαβε να κάνει κιχ*.

- *δεν έκανε κιχ ή δεν μπόρεσε να κάνει κιχ*, δεν τόλμησε να πει τίποτα από ντροπή, φόβο ή από τα ατράνταχτα επιχειρήματα που του πρόβαλε κάποιος: «μόλις τον ξεμπρόστιασε ο άλλος, αυτός δεν μπόρεσε να κάνει κιχ || μόλις αγρίεψε ο άλλος, δεν έκανε κιχ ο δικός σου».

- *δεν έκανε κιχ ή δεν πρόλαβε να κάνει κιχ*, **α.** σκοτώθηκε ακαριαία: «έπεσε με τέτοια φόρα με τ' αυτοκίνητό του πάνω στο δέντρο, που δεν πρόλαβε να κάνει κιχ». Συνών. *δεν έβγαλε αχ ή δεν πρόλαβε να βγάλει αχ / δεν είπε γρυ ή δεν πρόλαβε να πει γρυ*. **β.** αιφνιδιάστηκε και δεν πρόλαβε να αντιδράσει: «του είπα πρώτα ό,τι ήθελα να του πω και, πριν προλάβει να κάνει κιχ, είχα ήδη εξαφανιστεί».

- *κάνω κιχ μιχ*, κάνω πως δε θέλω, κάνω νάζια, προσποιούμαι πως διστάζω: «αφού ξέρω πως θέλεις να 'ρθεις κι εσύ μαζί μας, πάψε λοιπόν να κάνεις κιχ μιχ!».

- *μη βγάλεις κιχ! ή να μη βγάλεις κιχ!* βλ. φρ. *δε θα βγάλεις κιχ*.

- *μην ακούσω κιχ! ή να μην ακούσω κιχ!* βλ. φρ. *δε θα βγάλεις κιχ*.